

jeho vinou, nýbrž vinou Marie K. nebo případně jejího manžela a úřadu I. stolice, že řízení dle § 4 zák. z 25. ledna 1923 č. 35 Sb. bylo provedeno jedině s Václavem K., nikoli též s Marií K.

Uvedením těchto okolností vytýká tedy stížnost podstatnou vadu řízení, kterou spatřuje v tom, že úřad provádějící vyvlastňovací řízení, ač věděl, že vyvlastňovaná půda patří manželům Václavu a Marii K. a ač st-l svůj vyvlastňovací návrh v tom smyslu doplnil, přece řízení provedl pouze s Václavem K. V ten smysl vyznívá i bod 2) stížnosti, uvádějící, že bylo na úřadu I. stolice, aby zavedl důkladné řízení a pozval k místnímu šetření všechny zájemníky.

Tyto námitky vzneseny byly již v odvolání a mají částečnou oporu i ve spisech, z nichž jde, že úřadu již před místním šetřením bylo známo, že pozemek je vlastnictvím Václava a Marie K. a že při komisi o chorobě Marie K. bylo jednáno. Žal. úřad je přešel, vysloviv, že takto neúplně provedené řízení nemůže sloužiti za základ vyvlastnění a proto odvolání st-lovo zamítl.

Vychází tedy žal. úřad zřejmě z právního názoru, že formálně vadně provedené řízení je důvodem k zamítnutí podaného odvolání. Názor ten je však mylný. Shledal-li žal. úřad, že řízení provedené I. stolicí bylo podstatně vadným, poněvadž nebylo provedeno s oběma spoluvlastníky vyvlastňované půdy, bylo jeho věcí učiniti potřebné opatření, aby vada ta byla odstraněna, ale nemohl odvolání zamítnouti a tím zamítnouti i st-lem vznesený nárok. Neboť předpokladem pro rozhodování o vzneseném nároku je vždy řádně provedené řízení.

Žal. úřad vyslovuje ovšem, že řízení ono bylo provedeno pouze s jedním ze spoluvlastníků k ž á d o s t i s t-l o v é, čímž patrně chce naznačiti, že vadu zavinil sám st-l a že ji nemůže vytýkati. V tom směru však vychází ze spisů, že úřad I. stolice v protokolu z — jako předmět řízení označil vyvlastnění části role č. kat. — v D., patřící V á c l a v u a M a r i i K. a konstatuje pak protokol ten, že okolnost ta během řízení vyšla na jevo. Poněvadž pak dle § 5 zák. o stav. ruchu je věcí ú ř a d u, aby vykonal potřebné šetření a pozval k němu v š e c h n y zájemníky, tedy zejména i vlastníky a spoluvlastníky vyvlastňované půdy, nemůže okolnost, že vyvlastňovatel v původní žádosti označil pouze jednoho ze spoluvlastníků, býti na překážku tomu, aby úřad, zjistí-li během šetření dle § 5 cit. zák. prováděného, že je tu další spoluvlastník, tohoto obeslal a řízení i s ním prováděl; to je povinností úřadu, jak plyne z § 5 cit. zák.

Vycházeje z těchto úvah shledal nss, že nař. rozhodnutí vychází z nesprávných názorů právních a zrušil je proto jako zákonu odporující.

Č. 3303.

V y v l a s t n ě n í: * Dle zákonů o stavebním ruchu a to jak dle zák. č. 45/1922, tak dle zák. č. 35/1923 lze vyvlastniti pozemky i pro stavbu domů větších — (s více než dvěma byty).

(Nález ze dne 1. března 1924 č. 3272).

V ě c: Josef St. v K. (adv. Dr. Otto Stein z Prahy) proti zemské správě politické v Praze o vyvlastnění dle zák. o stavebním ruchu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Nálezem osp v S. vyvlastněny byly ve prospěch obecně prospěšného stavebního a bytového družstva pro K. dílec p. č. 952/2 ve výměře 1 a 89.44 m² a dílec p. č. 951/1 ve výměře 18 a 10.56 m² k stavbě čtyř souvislých domů obytných.

Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad odvolání st-lovu, doplnil však nález prvé stolice v těchto směrech:

Vyvlastnil o 190.90 m² více, než vyvlastněno bylo nálezem I. stolice, tedy celkem 219.40 m² a uvedl přesně vyvlastněné částice, odvolávaje se na plánek. Vyvlastnění vysloveno na stavbu jednopatrového domu s 8 byty a vedlejšími místnostmi. Vysloveno dále, že družstvo je povinno zřídit a dáti v knize pozemkové zajistiti služebnost jízdy přes pozemek č. k. 952/2 ve prospěch nevyvlastněného zbytku pozemku č. k. 951/1 a že musí se zamýšlenou stavbou započítí do 3 měsíců a ukončiti ji do dalších šesti měsíců od doručení tohoto rozhodnutí.

Rozhoduje o stížnosti podané do tohoto rozhodnutí neuznal nss za nutné zabývat se otázkou, měl-li žal. úřad, rozhoduje o odvolání, hleděti k ustanovení zák. z 25. ledna 1923 č. 35 Sb., platného v době vydání nař. rozhodnutí nebo k ustanovení zák. z 27. ledna 1922 č. 45 Sb., platného v době, kdy I. stolice vydala nález vyvlastňovací, poněvadž ustanovení obou těchto zákonů, pokud přicházejí v daném případě v úvahu, se kryjí, bylo tedy možno otázku tu ponechat stranou.

Stížnost vidí nezákonnost nař. rozhodnutí především v tom, že vyvlastněna byla půda pro stavbu činžovního domu o 8 bytech, až zákon dle názoru stížnosti připouští vyvlastnění pouze pro stavbu domků nejvýše o dvou bytech. Tento názor stížnosti nemá však v zákoně opory. Hlava první zákona o stav. ruchu z 25. ledna 1923 č. 35 Sb. i zák. ze 27. ledna 1922 č. 45 Sb. jedná o opatření staveníšť. Dle § 2 mohou pozemky dosud nezastavěné neb zastavěné, ale k účelům obývacím nezužitkované do 31. prosince 1923 resp. 31. prosince 1922 býti vyvlastněny pro stavby o b y t n ý c h d o m ů a pro jiné stavby tam uvedené. Neobmezuje tedy zákon vyvlastnění, pokud jde o stavbu obytných domů malých. Kdyby byl zákonodárce chtěl tak učiniti, byl by musel pojeti do zákona výslovné ustanovení, tak jako učinil ohledně provozoven (»nutné m a l é provozovny«, »nutné m e n š í provozovny«) a ohledně hospodářských budov, kde možnost vyvlastnění omezil stanoviv, že vyvlastnění to státi se smí jen ve prospěch staveb drobného zemědělce. Takové omezující ustanovení nelze shledávati v 4. odst. § 3, jehož se stížnost k dotrzení svého názoru dovolává. Tam, v autentickém českém textu, nemluví se o výměře plochy pro stavbu o b y t n ý c h d o m ů, nýbrž o výměře plochy pro stavbu d o m k u s jedním nebo dvěma byty. Zákonodárce zamýšlel tu zřejmě zabrániti tomu, aby výhod zákona expropriačního nebylo zneužíváno, aby totiž na půdě získané vyvlastněním nebyly stavěny přepychové stavby veliké pouze s jedním nebo dvěma byty a proto mluví tu výslovně o d o m c í c h. Zde stanoví maximum výměry připouštěje však i zde výminku, stanoví-li parcelační povolení plochy větší. Nelze tedy z tohoto ustanovení dovozovati ničeho pro názor stížností hájený. Ani z toho, že pro vyvlastnění k stavbám nutných hospodářských budov drobného zemědělce a malých provozoven stanoveno je maximum 2000 m², nelze dovozovati, že zákon vyvlastnění pro stavby činžovních domů

nepřipouští. Zákon tím právě stanovil určitou hranici potřeby hospodářských budov drobného zemědělce a malé provozovny.

Ze slovního znění zákona tedy nelze dovoditi správnost názoru stížností hájeného. Naopak se srovnání § 2, kde se mluví o »obytných domech« a § 3. odst. 4, kde se stanoví nejvýše výměra pro stavbu »domků«, jde, že toto posléz uvedené ustanovení nevyčerpává všechny možnosti vyvlastnění pro stavbu obytných domů.

Pokud stížnost dovozuje, že nebylo úmyslem zákonodárce podporovati stavbu činžovních domů, jest i tento názor mylný, což plyne již z vývodů stížnosti samé. Připouští stížnost zcela správně, že zákon chce odpomoci nouzi bytové a to širokých vrstev. S touto tendencí zákona bylo by v rozporu, kdyby připouštěl vyvlastnění jen pro stavby, jimiž by se docílilo nejvýše jednoho až dvou bytů a odpíral je pro stavby o více bytech, když přece je nepochybně, že tyto více odpomáhají bytové nouzi a je notorické, že jsou poměrně méně nákladné.

Pro správnost názoru, že je přípustným vyvlastnění i pro stavbu domů o více bytech, mluví i ustanovení § 2, odst. 2. Jde-li o dům o více než dvou bytech, jehož příslušný úřad zakázal užívati nebo který nařídil zbourati, tu by zajisté bylo protimyslným připustiti vyvlastnění takového domu k postavení domu o dvou bytech a nepřipouštěti je, kdyby expropriant chtěl tam postavit dům o více bytech.

Vycházejí z těchto úvah nemohl nss shledati nezákonnost v tom, že úřad povolil vyvlastnění za účelem postavení domu o osmi bytech a neshledal proto tuto námitku stížnosti důvodnou. — — — —

Č. 3304.

Domovské právo (Slovensko): I. * Vzhledem k ustanovení § 13 ústav. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb. platí ode dne jeho účinnosti na bývalém uherském území nejen §§ 2 a 4, nýbrž i § 5 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. — II. * Obec na bývalém území uherském není oprávněna od účinnosti téhož zák. vybíratí poplatek za příslibení přijetí do svazku obce dle § 5 a 2 zák. z 5. dubna 1896 č. 222 ř. z.

(Nález ze dne 1. března 1924 č. 3654).

Prejudikatura: Boh. 1657 adm.

Věc: Betti L. v B. proti správnímu výboru města Bratislavy o poplatek za přípověď domovského práva.

Výrok: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: St-ka žádala v červenci 1921 magistrát města Bratislavy o přijetí do svazku obecního podle § 11 zák. čl. XXII z r. 1886, in eventum o přípověď domovského práva ve smyslu § 16 zák. čl. V z r. 1903 pro případ dosažení čsl. stát. občanství, vykazujíc, že se narodila roku 1855 v G. na Slovensku, že se provdala roku 1886 za zemřelého nyní již Samuela L., příslušného do P. v Haliči, a že od roku 1911 v Bratislavě jako vdova stále bydlí, pročež má podle § 41 zák. čl. L z r. 1879 nárok na dosažení čs. stát. občanství, bude-li jí domovské právo v některé v čs. obci příslibeno.